

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 januari 2019

WETSVOORSTEL

**tot invoering van een verbod op het
op de markt brengen van biociden en
gewasbeschermingsmiddelen die actieve
stoffen van de familie der neonicotinoïden
bevatten**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **1130/ (2014/2015):**

- 001: Wetsvoorstel van de dames Gerkens en Dedry.
- 002: Amendement.
- 003: Wijziging indiener.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 janvier 2019

PROPOSITION DE LOI

**visant à interdire la mise sur le
marché des biocides et des produits
phytopharmaceutiques contenant des
substances actives de la famille des
néonicotinoïdes**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **1130/ (2014/2015):**

- 001: Proposition de loi de Mmes Gerkens et Dedry.
- 002: Amendement.
- 003: Modification auteur.

9988

Nr. 2 VAN DE DAMES **SCHLITZ** en **DEDRY**

Art. 3

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 3. Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.”

VERANTWOORDING

Het initiële wetsvoorstel voorzag een verbod op neonicotinoïden vanaf 1 januari 2016.

Gezien de traagheid van de parlementaire werkzaamheden,

Gezien de bezorgdheid die tot uiting kwam tijdens de hoorzittingen op 5 oktober 2016, waaruit het volgende naar voren kwam: “het gebrek aan alternatieven om bladluizen en bodeminsecten in biet- en cichorei- gewassen te elimineren, en met het oog op de veranderingen in landbouwpraktijken of soorten gewassen die moeten worden ingevoerd om het gebruik van neonicotinoïden te voorkomen, moet meer tijd worden uitgetrokken voor deze gewassen, terwijl het zoeken naar niet-giftige alternatieven wordt bevorderd voor de biodiversiteit en de volksgezondheid.”

De auteurs van het voorstel hebben in november 2016 een amendement ingediend waarbij de inwerkingtreding van het wetsvoorstel wordt uitgesteld tot 1 januari 2018, met een uitzondering tot 1 januari 2021 voor bieten- en cichoreigewassen.

Ondanks dit amendement weigerde de parlementaire meerderheid in de commissie Volksgezondheid om over dit wetsvoorstel te stemmen, en vroegen ze om te wachten op de resultaten van de nieuwste onderzoeken die aan EFSA waren gevraagd en op de resultaten van de discussies met deskundigen op Europees niveau.

Sindsdien heeft PAN (*Pesticide Action Network*) in november 2017 een uitgebreid rapport opgesteld met alternatieven voor het gebruik van neonicotinoïden in de bietenteelt.¹ De alternatieven bestaan dus.

¹ [https://cdn.friendsoftheearth.uk/sites/default/files/downloads/Sugar%20Beet%20briefing_FOE_Buglife_PAN_02 2018_0.pdf](https://cdn.friendsoftheearth.uk/sites/default/files/downloads/Sugar%20Beet%20briefing_FOE_Buglife_PAN_02%2018_0.pdf)

N° 2 DE MMES **SCHLITZ** et **DEDRY**

Art. 3

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.”

JUSTIFICATION

La proposition de loi initiale prévoit l'interdiction généralisée des néonicotinoïdes à partir du 1er janvier 2016.

Vu la lenteur des travaux parlementaires,

Vu les inquiétudes exprimées lors des auditions organisées le 5 octobre 2016, dont il ressortait une “absence d’alternative pour éliminer les pucerons et les insectes du sol dans les cultures de betteraves et de chicorées et vu les modifications de pratiques agricoles ou de types de cultures qui sont à mettre en place pour se soustraire à l’utilisation des néonicotinoïdes, un délai plus long doit pouvoir être accordé pour ces cultures là tout en favorisant la recherche d’alternatives non toxique pour la biodiversité et la santé humaine.”

Les auteurs de la propositions ont déposé un amendement en novembre 2016 reportant l’entrée en vigueur de la proposition de loi au 1er janvier 2018 avec dérogation jusqu’au 1er janvier 2021 pour les cultures de betteraves et de chicorées.

Malgré cet amendement, la majorité parlementaire de la commission santé a refusé de voter sur cette proposition de loi en demandant d’attendre les résultats des dernières études demandées à l’EFSA et discussions d’experts au niveau européen.

Depuis lors, en novembre 2017, le PAN a déposé un rapport exhaustif présentant les alternatives pour les cultures de betteraves sans recourir aux néonicotinoïdes¹. Elles existent donc.

¹ [https://cdn.friendsoftheearth.uk/sites/default/files/downloads/Sugar%20Beet%20briefing_FOE_Buglife_PAN_02 2018_0.pdf](https://cdn.friendsoftheearth.uk/sites/default/files/downloads/Sugar%20Beet%20briefing_FOE_Buglife_PAN_02%2018_0.pdf)

Op 28 februari 2018 heeft EFSA in een nieuwe studie het grote risico voor bijen bij gebruik van neonicotinoïden bevestigd.²

Op 1 maart 2018 verwees de Europese Commissie naar de recentste studie van EFSA en de aanbeveling van een totaal en onmiddellijk verbod op neonicotinoïden.

De Europese lidstaten hebben eind april 2018 voor een verbod gestemd op het gebruik van neonicotinoïden.

Er is daarom geen reden meer om de inwerkingtreding van de wet voor specifieke gewassen uit te stellen.

Le 28 février 2018, l'EFSA a confirmé dans une nouvelle étude le grand danger pour les abeilles que constitue l'usage de néonicotinoïdes.²

Et le 1er mars 2018, la commission européenne fait référence à une dernière étude de l'EFSA ayant abouti à la recommandation de l'interdiction totale et immédiate des néonicotinoïdes.

Fin avril 2018, les États membres de l'UE se sont prononcés pour une interdiction de l'usage des néonicotinoïdes.

Il n'y a donc plus de raison de postposer l'entrée en vigueur de la loi pour des cultures spécifiques.

Sarah SCHLITZ (Ecolo-Groen)
Anne DEDRY (Ecolo-Groen)

² <https://www.efsa.europa.eu/fr/press/news/180228>

² <https://www.efsa.europa.eu/fr/press/news/180228>

Nr. 3 VAN DE HEER FRÉDÉRIC

Art. 3

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 3. Deze wet treedt in werking de dag waarop ze wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, behalve de bepalingen aangaande de producten die bestemd zijn voor de bieten- en de witloofteelt, waarvoor de inwerkingtreding plaatsvindt op 1 januari 2021.”.

VERANTWOORDING

Tijdens de hoorzittingen die bij de bespreking van dit wetsvoorstel werden gehouden, is gebleken dat de alternatieven die nodig zijn om de negatieve impact van bladluizen en insecten in de bieten- en de witloofteelt in te perken, tot dusver onvoldoende doeltreffend zijn. De indiener van dit amendement meent dan ook dat in een bijkomende termijn moet worden voorzien om de landbouwpraktijken te kunnen wijzigen, alsook om alternatieven te zoeken die de biodiversiteit niet schaden en die niet toxisch zijn voor de gezondheid van de mens.

N° 3 DE M. FRÉDÉRIC

Art. 3

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge, excepté pour ce qui concerne les produits destinés aux cultures de betteraves et de chicorées pour lesquels l’entrée en vigueur a lieu le 1er janvier 2021.”.

JUSTIFICATION

Lors des auditions menées au cours de l’examen de cette proposition de loi, il a été mis en évidence que les alternatives nécessaires pour réduire l’impact négatif des pucerons et des insectes dans les cultures de betteraves et de chicorées ne sont à ce jour pas suffisamment opérationnelles. Nous estimons que dès lors nécessaire de donner un délai supplémentaire afin de permettre la modification des pratiques agricoles et la recherche d’alternatives non toxiques pour la biodiversité et la santé humaine.

André FRÉDÉRIC (PS)

Nr. 4 VAN MEVROUW **FONCK**
(subamendement op amendement nr. 3)

Art. 3

Na het woord “witloofteelt” de volgende woorden invoegen:

“en die bij een landbouwactiviteit worden gebruikt door de beroepslandbouwers met een fytolicensie P1, P2 of P3”.

VERANTWOORDING

Ter herinnering: de fytolicensie wordt afgegeven door de federale overheid. Dankzij deze fytolicensie kan worden gewaarborgd dat de bedoelde producten zo correct mogelijk worden ingezet.

N°4 DE MME **FONCK**
(sous-amendement à l'amendement n°3)

Art. 3 (*nouveau*)

Après le mot “chicorées”, insérer les mots suivants:

“et utilisés par les professionnels titulaires d’une phytolicensie P1, P2 ou P3 dans le cadre d’une activité agricole,”.

JUSTIFICATION

Pour rappel, la phytolicensie est délivrée par le gouvernement fédéral. Cette phytolicensie permet de garantir une manipulation la plus correcte possible des produits visés.

Catherine FONCK (cdH)